

Vides zinātnes studiju pieredze Latvijas Lauksaimniecības universitāte

J. Švarcbahs
R. Sudārs
V. Jansons

Ievada vietā

Vides izglītības nepieciešamību nosaka pati dzīve. Bez tās nav iedomājama sabiedrības ilgtspējīga attīstība, zinātnisko pētījumu nodrošināšana, vides tehnoloģiju attīstība.

Pirmsākumi

20. gs. 80 tie gadi - dabas aizsardzības kurss
atsevišķām fakultātēm (Lauksaimniecības, Hidromeliorācijas u.c.)

1996.g.

Ar LLU Senāta lēmumu tika noteikts obligātu
vispārizglītojošu priekšmetu bloks kur iekļauts arī
EKOLOĢIJAS UN VIDESAIZSARDZĪBAS KURSS

Priekšmets tiek iekļauts visās studiju programmās

Šodiena

LLU

9 fakultātes

vairāk nekā 30 studiju programmas

visās programmās ir iekļauts kurss

“EKOLOĢIJA UN VIDES AIZSARDZĪBA”

2 KP

Vides izglītības organizācija

DISCIPLINĀRĀ

pieeja

paredz izveidot speciālu
vides studiju kursu

INTERDISCIPLINĀRĀ

pieeja

integrācija visos studiju
ursos

Trūkumi interdisciplinārai pieejai

- Informācijas piesātinājums, neļauj izbrīvēt laiku un vietu vides problēmām
- Risks, ka vides jautājumi paliks virspusējas informācijas līmenī
- Speciālo priekšmetu docētāja kvalifikācija vides jautājumos
- Docētāja interešu loks var kavēt atsevišķu vides tēmu iekļaušanu, vai arī, gluži otrādi, panākt atsevišķu „pieprasītāko” tēmu dublēšanos.
- Nepieciešama koordinācija utt.

Disciplinārā pieceja

Obligātam vides zinātnes pamatkursm ir priekšrocības, jo tas sniedz noteiktu bāzes izglītību visiem studējošajiem neatkarīgi no izvēlētās studiju programmas.

Šīs zināšanas var tikt (un LLU jau tiek) integrētas tālākajos speciālajosursos izvēlētajā specialitātē

Tiek izstrādāti kvalifikācijas darbi ekonomikā, inženierzinātnēs, lauksaimniecības zinātnēs, vides un ūdenssaimniecības jomās, kuru tematika ir visciešākā saistībā ar vides problemātiku.

Uzskatām, ka augstskolā pamatizglītības līmenī nepieciešams ielikt vides izpratnes (izglītības) pamatus un šeit kā piemērotākais, mūsaprāt, ir disciplinārais modelis, bet nākamajos līmeņos – maģistratūras un doktora studijās – interdisciplinārais modelis.

Ekoloģijas un vides aizsardzības kursa struktūra

Ekoloģijas sadaļā pārstāvētas tādas tēmas:

„Ekoloģiskie faktori”,
„Populācija”,
„Biocenoze”,
„Ekosistēma”,
„Biosfēra”

Vides sadaļā:

„Vides globālās problēmas”,
„Vides piesārņojums”,
„Resursi”,
„Vides likumdošana”,
„Ietekmes uz vidi novērtējums”,
„Ilgtspējīga attīstība”,
„Ainavas aizsardzība”.

Kursā plašāk izvērstas apakštēmas „Lauksaimniecība un vide”, „Augšnes aizsardzība”, „Bioloģiskā daudzveidība”, „Atkritumu saimniecība”, „Ūdens kvalitāte, piesārņojums, aizsardzība”.

Studentu apmācība

LLU “Ekoloģijas un vides aizsardzības” kurss ir Lauku inženieru fakultātes Vides un ūdenssaimniecības katedras pārziņā

Kā liecina līdzšinējā prakse, tad vislabākie rezultāti kursa apguvē ir tajās fakultātēs, kur tas ieplānots 3. vai 4. studiju gadā.

Vissliktākie rezultāti vērojami studiju programmās, kur Ekoloģija un vides aizsardzība tiek plānota pirmajā studiju gadā.

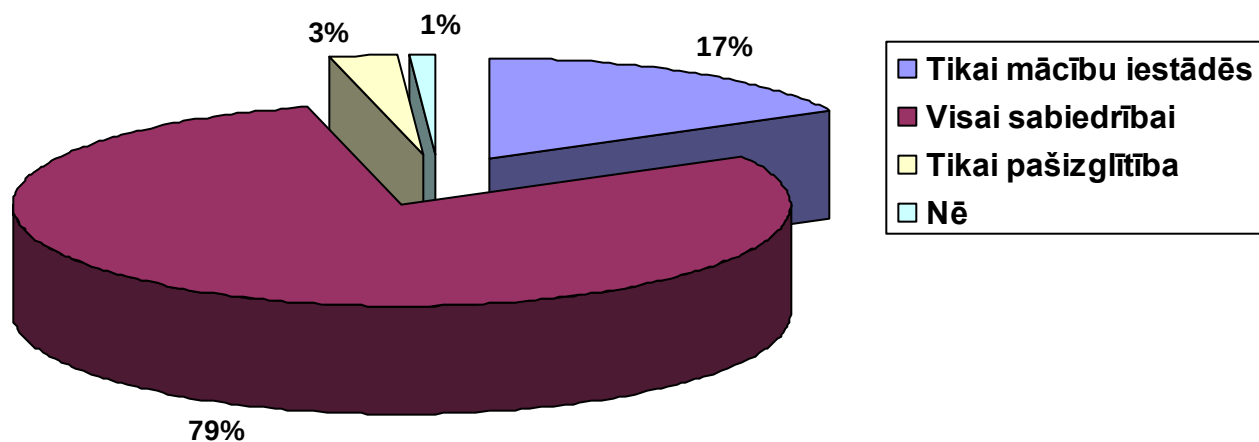
Ekoloģijas un vides aizsardzības kursa vērtējums LLU

114 aptaujas anketu dati

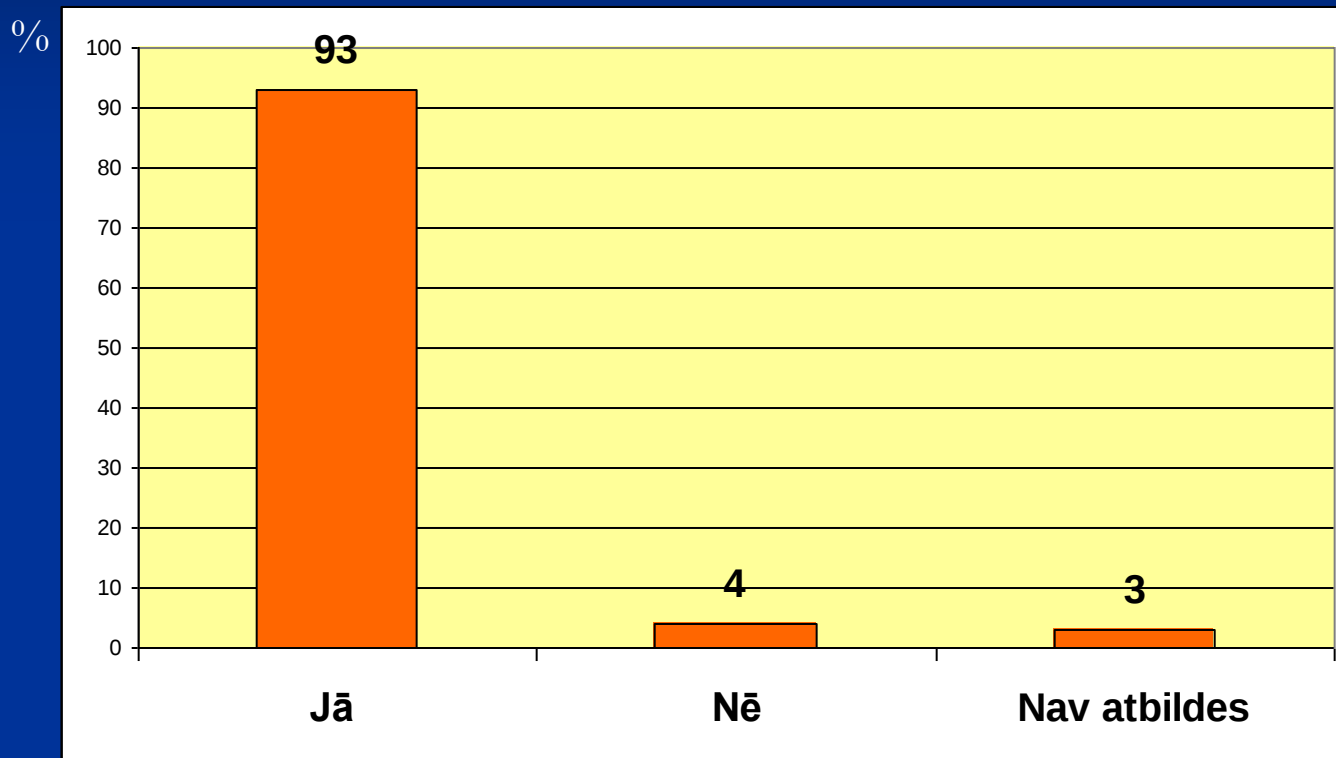
Aptaujāti studenti no:

- Lauku inženieru fakultātes (būvniecības specialitāte);
- Ekonomikas fakultātes;
- Sociālo zinātņu fakultātes.

Vai mūsdienu sabiedrībai ir nepieciešams pievērst uzmanību vides izglītībai?

Vai LLU studenti ieteiktu līdzīgu kursu citās Latvijas augstskolās?

p.s. Studentu domas dalījās jautājumā par kursā ietverto tēmu nozīmīgumu un studiju procesa organizāciju

Draudi

2008.g.

Studiju programmās tiek mainīts saturs – katedras grib ievietot pēc iespējas vairāk savus priekšmetus MK noteikumos noteiktajos ietvaros. Bet studiju programmu ietilpība ir ierobežota.

Ir panākts, ka ir apturēts Senāta lēmums par LLU obligāto priekšmetu bloku.

Pozitīvais aspekts

Vides aizsardzības likuma (spēkā no 29. 11. 2006.) 42. pants nosaka , ka: **...,augstskolu un koledžu visu studiju programmu obligātajā daļā iekļauj vides aizsardzības kursu”**

Paldies par uzmanību!